

Werken in het onderwijs

Auteur(s):

Frenken, F.
Mares, A.
CBS

Deze pagina wordt gecoördineerd door de Sector Nationale Rekeningen van het CBS

Verschenen in:

ESB, 87e jaargang, nr. 4356, pagina 319, 19 april 2002

Rubriek:

Statistiek

Trefwoord(en):

economie, samenleving

In het hoger onderwijs ligt de werkdruk gemiddeld iets hoger dan elders. Leerkrachten hebben in het algemeen minder autonomie in hun werk dan gemiddeld in de beroepsbevolking. In de periode 1998-2000 gaf 41 procent van de leerkrachten aan regelmatig in een hoog tempo te werken. Dit komt nagenoeg overeen met het cijfer voor de gehele beroepsbevolking. Binnen het onderwijs zijn er wel verschillen. Zo zegt zestig procent van de docenten in het hoger onderwijs in hoog tempo te moeten werken, terwijl dat percentage in het basis- en voortgezet onderwijs rond het gemiddelde ligt. Leerkrachten uit het hoger onderwijs werken ook vaker onder hoge tijdsdruk, bijna 58 procent. Daarna volgen hun collega's uit het voortgezet onderwijs met 44 procent. De totale onderwijssector komt uit op een percentage van ruim 38. Vergeleken met het Nederlandse gemiddelde van 36 procent is er in het onderwijs dus sprake van een iets hogere tijdsdruk. Wordt werkdruk gezien als resultante van werken in een hoog tempo en werken onder een hoge tijdsdruk, dan ondervinden leerkrachten in het hoger onderwijs de hoogste werkdruk.

Minder autonomie

Ruim de helft van de werknemers in het onderwijs geeft aan dat zij het werktempo zelf kunnen regelen. Dat is minder dan gemiddeld in de beroepsbevolking. Binnen de onderwijssector is de situatie het meest gunstig voor de leerkrachten in het hoger onderwijs, van wie bijna 65 procent opmerkt zelf het werktempo te kunnen regelen. Van docenten in het basis- en voortgezet onderwijs kan 47 procent respectievelijk 45 procent het werktempo zelf bepalen.

Gemiddeld meldt ruim 68 procent van de werknemers in het onderwijs zelf te kunnen beslissen hoe het werk gedaan wordt tegenover bijna driekwart bij andere overheidssectoren.

Niet eentonig

In vergelijking met andere bedrijfstakken is werken in het onderwijs het minst eentonig. Slechts twee procent van het onderwijspersoneel geeft aan het werk regelmatig eentonig te vinden. In het basis- en hoger onderwijs vindt bijna niemand de werkzaamheden eentonig.

Bijna acht op de tien leerkrachten vinden dat ze de gelegenheid hebben om zich in hun werk te ontplooien. Het meest tevreden daarover zijn de leerkrachten in het hoger onderwijs. De onderwijssector scoort daarmee iets hoger dan het gemiddelde. Ook over de aansluiting tussen het werk, de opleiding en ervaring zijn de leerkrachten in het onderwijs meer tevreden dan werknemers in andere bedrijfstakken.

Werksfeer goed

De werksfeer wordt in de onderwijssector iets beter dan gemiddeld beoordeeld. Het meest tevreden hierover zijn de leerkrachten in het basisonderwijs.

Net als de overige beroepsbevolking geven in het onderwijs meer dan negen op de tien werkenden aan regelmatig plezier in het werk te hebben. Binnen het onderwijs zijn de leerkrachten in het voortgezet onderwijs hierover het minst positief.